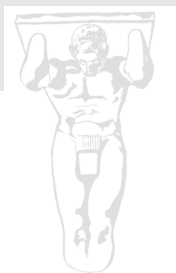

**BANKA
SLOVENIJE**

EVROSISTEM

FINANČNI RAČUNI SLOVENIJE ČETRTLETNA INFORMACIJA

APRIL 2021

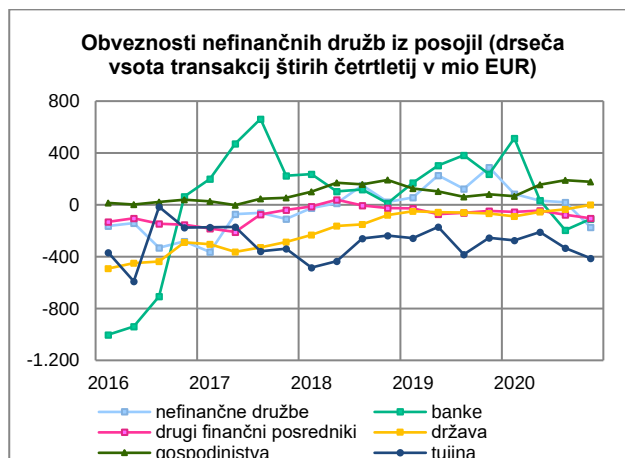
Povzetek dogajanj v letu 2020

- **Nefinančne družbe** so izboljšale finančni položaj do bank in poslabšale do gospodinjstev.
- **Centralna banka** je finančni položaj izboljšala do tujine in države, poslabšala pa do bank.
- **Banke** so povečale vloge pri centralni banki, terjatve do tujine in zmanjšale posojila domačim sektorjem. Močno so povečale obveznosti iz vlog do gospodinjstev in nefinančnih družb.
- **Drugi finančni posredniki** so izboljšali finančni položaj do tujine, poslabšali pa do nefinančnih družb in gospodinjstev.
- **Zavarovalne družbe in pokojninski skladi** so povečali naložbe v tuje vrednostne papirje in lastništvo znotraj sektorja ter zmanjšali vloge pri bankah.
- **Država** je povečala terjatve iz vlog in obveznosti iz dolžniških vrednostnih papirjev. Primanjkljaj v transakcijah je v letu 2020 znašal 3,9 mrd EUR oz. 8,4% BDP.
- **Gospodinjstva** so povečala terjatve iz vlog in naložbe v lastniški kapital, najeta posojila pa so ostala na ravni s konca leta 2019.
- **Tujina** je finančni položaj poslabšala do centralne banke, bank ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov, izboljšala pa do države.

Nefinančne družbe (S.11)

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec leta 2020 znašala 51 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 1,9 mrd EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so se povečale za 659 mio EUR in so znašale 18,2 mrd EUR. Največ naložb je bilo znotraj lastnega sektorja (77%). **Druge terjatve** so dosegle 17,1 mrd EUR. Večina terjatev je bila v obliki komercialnih kreditov in predujmov (80%), od tega 49% do tujine in 40% v okviru lastnega sektorja. **Gotovina in vloge** so se povečale za 1,4 mrd EUR in dosegle 9,2 mrd EUR, od tega 88% pri domačih bankah.

Obveznosti nefinančnih družb so znašale 90,3 mrd EUR in so se povečale za 856 mio EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 50 mrd EUR in so se povečale za 1,8 mrd EUR, od tega 1,3 mrd EUR preko transakcij, največ do tujine (za 772 mio EUR). Največji lastniki so bili nefinančne družbe (28%), tujina (27%), gospodinjstva (24%) in država (18%). Najeta **posojila** so znašala 21,8 mrd EUR, od tega 42% pri bankah in 29% v tujini, ter so se zmanjšala za 693 mio EUR. Nefinančne družbe so imele 17,7 mrd EUR **drugih obveznosti**, ki so se zmanjšale za 179 mio EUR. Največ obveznosti je bilo iz komercialnih kreditov in predujmov (70%), od tega 45% do tujine in 44% znotraj lastnega sektorja.

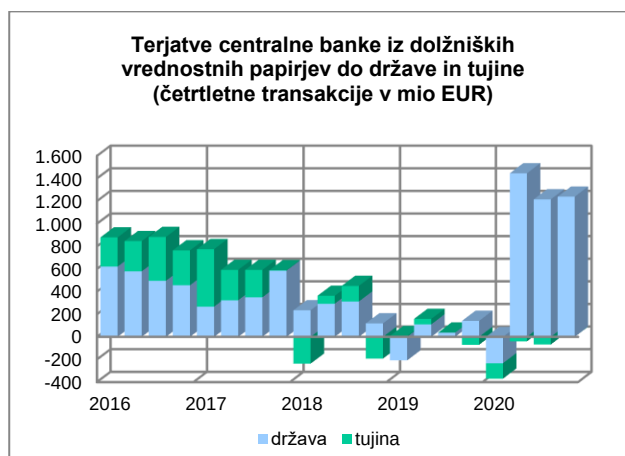
Primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti je znašal 39,3 mrd EUR in se je zmanjšal za 1 mrd EUR. Pri tem se je zmanjšal do bank (za 1,4 mrd EUR) in države (za 391 mio EUR), povečal pa do gospodinjstev (za 772 mio EUR) in tujine (za 271 mio EUR). **Medsebojne terjatve in obveznosti** nefinančnih družb so predstavljale 48% finančnih sredstev in 27% obveznosti.

Centralna banka (S.121)

Finančna sredstva centralne banke so konec leta 2020 znašala 27,4 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 7,7 mrd EUR. Centralna banka je imela naložbe v dolžniške vrednostne papirje (66%) in vloge (32%). Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se povečale za 3,9 mrd EUR (večina v okviru programa odkupov vrednostnih papirjev ob pandemiji) na 18 mrd EUR, od katerih je bilo 65% naložb v državnih, 34% pa v tujih vrednostnih papirjih. Centralna banka je imela 8,7 mrd EUR terjatev iz **vlog** (vključno s posojili bankam iz naslova operacij dolgoročnejšega refinanciranja in terjatvami v sistemu Target¹), ki so se povečale za 3,7 mrd EUR, predvsem do tujine.

Obveznosti centralne banke so znašale 27,4 mrd EUR in so se povečale za 7,7 mrd EUR. Obveznosti iz **gotovine** so dosegle 6,5 mrd EUR, od tega največ do gospodinjstev. Obveznosti iz **vlog** so znašale 17,2 mrd EUR, in sicer 43% do bank, 32% do države in 26% do tujine. Vloge bank so se povečale za 2,8 mrd EUR, vloge države za 2,2 mrd EUR, vloge tujine, med katerimi prevladujejo obveznosti centralne banke do Evrosistema iz prilagoditve evro bankovcev², pa za 1,4 mrd EUR. **Kapital** centralne banke

se je zaradi vrednostnih sprememb povečal za 691 mio EUR na 3,5 mrd EUR.

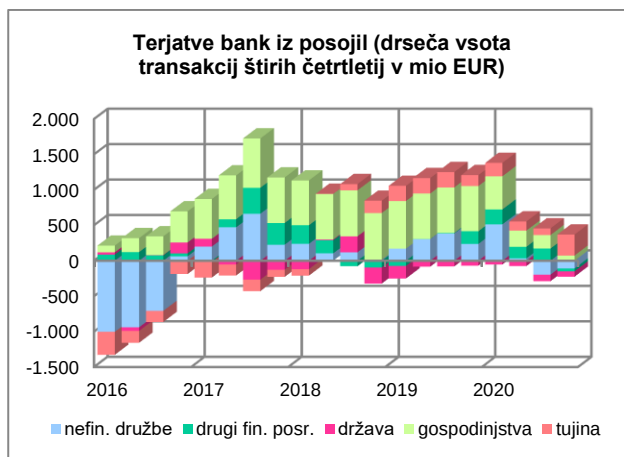
¹ Neto pozicija centralne banke v plačilnem sistemu Target se evidentira med terjatvami iz vlog (pozitivno stanje) ali med obveznostmi iz vlog centralne banke (negativno stanje).

² Obveznost centralne banke iz gotovine se v finančnih računih izkazuje po ključu za razdelitev bankovcev v Evrosistemu. Razlika med gotovino, ki ji je dodeljena po ključu, in gotovino, ki jo daje v obtočnik, predstavlja prilagoditev in se evidentira med terjatvami (pozitivna razlika) ali med obveznostmi (negativna razlika) iz vlog.

Druge denarne finančne institucije (S.122+S.123)

Finančna sredstva bank³ so konec leta 2020 znašala 45,4 mrd EUR in so v zadnjem letu narasla za 3,5 mrd EUR. Dana **posojila** so predstavljala 24,3 mrd EUR oz. 54% naložb⁴, največ gospodinjstvom (45%) in nefinančnim družbam (37%). Banke so povečale posojila tujini (za 309 mio EUR) in zmanjšale nefinančnim družbam (za 171 mio EUR). Terjatve iz **gotovine in vlog** so dosegle 10,5 mrd EUR in so se povečale za 3 mrd EUR, predvsem do centralne banke. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 8,7 mrd EUR, pri čemer je bilo 57% naložb v tujih, 40% pa v državnih vrednostnih papirjih.

Obveznosti bank so znašale 44 mrd EUR in so se povečale za 3 mrd EUR. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete **vloge**⁵ v višini 37,9 mrd EUR, predvsem gospodinjstev (59%) in nefinančnih družb (21%). Vloge gospodinjstev so se povečale za 2,1 mrd EUR, vloge nefinančnih družb pa za 1,3 mrd EUR. **Kapital** bank se je zmanjšal za 587 mio EUR in je dosegel 4,4 mrd EUR, pri čemer sta imeli največji delež tujina (75%) in država (18%). Obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev** so narasle za 449 mio EUR in so dosegle 1 mrd EUR.

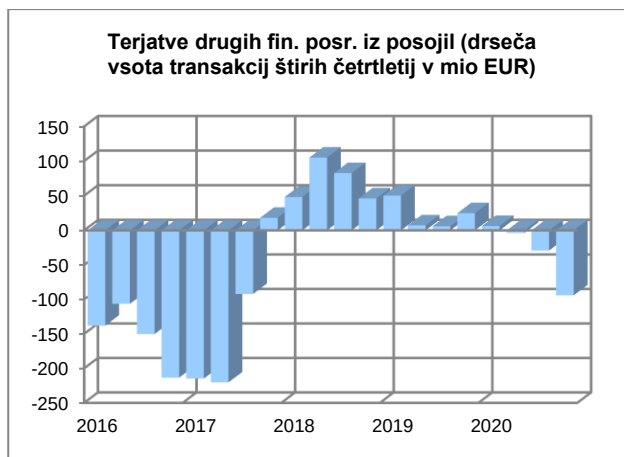

Neto finančni položaj bank se je izboljšal do centralne banke (za 2,4 mrd EUR), tujine (za 1,1 mrd EUR) in države (za 601 mio EUR), poslabšal pa do gospodinjstev (za 2,1 mrd EUR) in nefinančnih družb (za 1,4 mrd EUR).

Drugi finančni posredniki (S.124+S.125+S.126+S.127)

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec leta 2020 znašala 8,8 mrd EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so se povečale za 195 mio EUR in dosegle 4,6 mrd EUR, pri čemer so imeli največ naložb v tujino (56%) in nefinančne družbe (29%). Dana **posojila** so znašala 2,5 mrd EUR, največ gospodinjstvom (49%) in nefinančnim družbam (46%), skupaj pa so se zmanjšala za 136 mio EUR, predvsem nefinančnim družbam. **Vloge** so znašale 697 mio EUR, od tega 94% pri domačih bankah. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so dosegle 663 mio EUR, pri čemer je bilo 90% naložb v tujih vrednostnih papirjih.

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so znašale 8,3 mrd EUR. Vrednost **lastniškega kapitala** je dosegla 5,7 mrd EUR in se je povečala za 291 mio EUR. Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile **enote investicijskih skladov** (55%), predvsem v lasti gospodinjstev (63%) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (29%). Vrednost investicijskih skladov se je povečala za 208 mio EUR in je znašala 3,2 mrd EUR. Najeta **posojila** (predvsem lizing podjetij) so dosegla 2,4 mrd EUR, od tega 50% pri bankah in 35% v tujini, ter so se zmanjšala za 170 mio EUR.

³ V četrtletni informaciji je za sektor S.122+S.123 uporabljen izraz banke.

⁴ Konec leta 2020 so oslabitve na posojilih dosegle 0,7 mrd EUR, kar je predstavljalo 2,7% vrednosti posojil. V finančnih računih se oslabitve na posojilih odražajo šele ob dokončnem odpisu terjatev. Posojila ne vključujejo medbančnih posojil, ki so prikazana med vlogami.

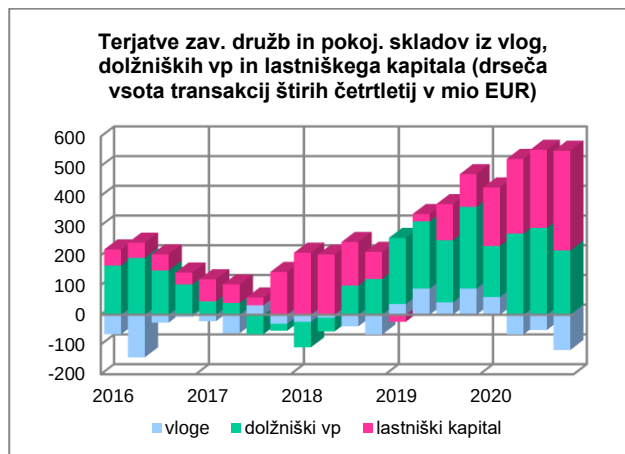
⁵ Obveznosti bank iz najetih posojil pri centralni banki, bankah in v tujini se izkazujejo med vlogami.

Zavarovalne družbe in pokojninski skladi (S.128+S.129)

Finančna sredstva zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so konec leta 2020 znašala 12,1 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 667 mio EUR. Največ finančnih sredstev so imeli naloženih v **dolžniške vrednostne papirje** (7 mrd EUR), predvsem v tuje (76%) in državne (18%). Naložbe so se povečale za 359 mio EUR, pretežno v tuje vrednostne papirje. Naložbe v **lastniški kapital** so se povečale za 453 mio EUR in dosegle 3,9 mrd EUR, od katerih je bilo največ naložb v tujino (51%), investicijske sklade (26%) in zavarovalne družbe (13%). **Vloge** so se zmanjšale za 123 mio EUR in so znašale 516 mio EUR, od tega 93% pri domačih bankah.

Obveznosti zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so znašale 11,8 mrd EUR in so se povečale za 329 mio EUR. **Zavarovanja in pokojninske sheme** so predstavljale največji del obveznosti (9,2 mrd EUR) in so se povečale za 401 mio EUR. V njihovi strukturi je delež pokojninskih pravic znašal 46%, življenjskih zavarovanj 35%, rezervacij iz neživljenjskih zavarovanj pa 19%. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 2,2 mrd EUR.

Najpomembnejši lastniki zavarovalnih in pokojninskih družb so bili država (38%), zavarovalne družbe in pokojninski skladi (24%) ter tujina (22%).

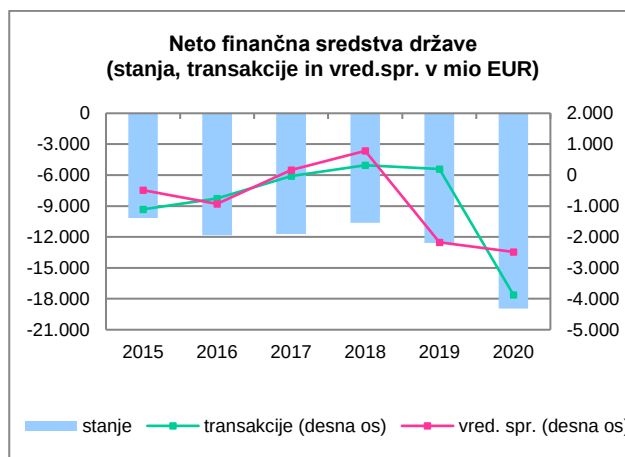

Država (S.13)

Finančna sredstva države so konec leta 2020 znašala 37,1 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 3,6 mrd EUR. Država je imela 17,8 mrd EUR naloženih v **lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (51%) in centralno banko (31%). Naložbe so se povečale za 315 mio EUR, pri čemer so pozitivne vrednostne spremembe znašale 744 mio EUR, neto prodaje pa 429 mio EUR. **Vloge** so dosegle 11,2 mrd EUR, od tega 48% pri centralni banki, 39% v tujini in 6% pri bankah, ter so se povečale za 3 mrd EUR, predvsem pri centralni banki (za 2,2 mrd EUR). **Druge terjatve** so dosegle 3,6 mrd EUR, od tega 90% terjatve, ki vključujejo davke in prispevke. Največ drugih terjatev je imela država do nefinančnih družb (42%), znotraj lastnega sektorja (34%) in do gospodinjstev (15%). Terjatve iz **posojil** so znašale 3,3 mrd EUR, od tega 46% do tujine in 31% do nefinančnih družb.

Obveznosti države so znašale 56,1 mrd EUR in so se povečale za 10 mrd EUR. Država je imela 39 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, največ do tujine (57%), centralne banke (30%) in bank (9%). Obveznosti so se povečale do centralne banke (za 4,1 mrd EUR) in tujine (za 2,8 mrd EUR). **Druge obveznosti** so dosegle 4,7 mrd EUR in so se povečale za 953 mio EUR. Največ drugih obveznosti je imela država do nefinančnih družb (33%), znotraj lastnega sektorja (25%) in do gospodinjstev (18%). Najeta **posojila** so znašala 4,4 mrd EUR, od tega 58% v tujini in 36% pri bankah. Konsolidirani **dolg** (po tržni vrednosti z natečenimi obrestmi) je dosegel

43,3 mrd EUR oz. 93% BDP (konec leta 2019 je znašal 36,3 mrd EUR oz. 75% BDP).

Država je povečala **primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti** za 6,4 mrd EUR na 19 mrd EUR. **Primanjkljaj v transakcijah** je v letu 2020 znašal 3,9 mrd EUR oz. 8,4% BDP.

Gospodinjstva (S.14)

Finančna sredstva gospodinjstev so konec leta 2020 znašala 61,9 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 4,4 mrd EUR. **Vloge** so se povečale za 2,3 mrd EUR in so znašale 24,9 mrd EUR, od tega 90% v domačih bankah, pri čemer je bilo 75% vlog na vpogled. Terjatve iz **gotovine** so dosegle 5,2 mrd EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 18,7 mrd EUR, največ v nefinančne družbe (64%), tujino (21%) in investicijske sklade (11%), ter so se povečale za 947 mio EUR, od tega zaradi transakcij za 516 mio EUR. Terjatve iz **zavarovanj in pokojninskih shem** so narasle za 292 mio EUR na 8,3 mrd EUR. Pokojninske pravice so predstavljale 51%, življenjska zavarovanja 41%, rezervacije iz neživljenjskih zavarovanj pa 8%.

Obveznosti gospodinjstev so znašale 14,7 mrd. Najeta **posojila** so dosegla 13 mrd EUR, od tega 85% pri bankah in 9% pri drugih finančnih posrednikih.

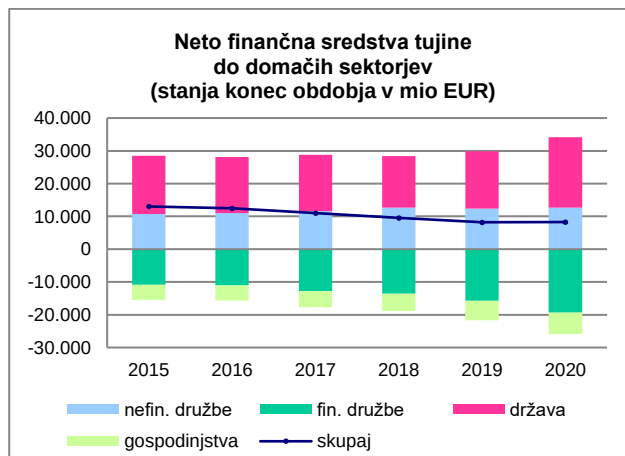

Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je znašal 47,2 mrd EUR in se je povečal za 4,4 mrd EUR, najbolj do bank (za 2,1 mrd EUR), nefinančnih družb (za 772 mio EUR) in tujine (573 mio EUR).

Tujina (S.2)

Finančna sredstva tujine so konec leta 2020 znašala 71,2 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 6,9 mrd EUR. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje**, med katerimi prevladujejo državni vrednostni papirji, so dosegle 23,3 mrd EUR in so se povečale za 3,2 mrd EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 17,8 mrd EUR, od tega 75% v nefinančne družbe in 19% v banke, ter so se povečale za 656 mio EUR, predvsem zaradi transakcij. Terjatve iz **posojil** so dosegle 10,1 mrd EUR, od tega 64% do nefinančnih družb in 25% do države.

Obveznosti tujine so znašale 62,9 mrd EUR in so se povečale za 6,8 mrd EUR. Tujina je imela 17,5 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, od tega 35% do centralne banke, 30% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov ter 28% do bank. Obveznosti iz **gotovine in vlog** so znašale 16,9 mrd EUR in so narasle za 4,8 mrd EUR, najbolj do centralne banke. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so se povečale za 1,3 mrd EUR in so dosegle 13,9 mrd EUR, od tega 28% do gospodinjstev, 24% do nefinančnih družb, 17% do investicijskih skladov ter 14% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov.

Neto finančni položaj tujine se je poslabšal do centralne banke (za 1,6 mrd EUR), bank (za 1,1 mrd EUR) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (za 655 mio EUR), izboljšal pa do države (za 4 mrd EUR).

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
S.1 Gospodarstvo Slovenije S.11 Nefinančne družbe S.12 Finančne družbe S.121 Centralna banka S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije S.124 Investicijski skladi, razen skladov denarnega trga S.125 Drugi finančni posredniki S.126 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti S.127 Lastne finančne institucije in posojilodajalci S.128 Zavarovalne družbe S.129 Pokojninski skladi S.13 Država S.1311 Centralna država S.1313 Lokalna država S.1314 Skladi socialne varnosti S.14 Gospodinjstva S.15 Neprireditne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva S.2 Tujina S.21 Članice Evropske unije (EU) S.2111 Članice evroobmočja S.2112 Ostale članice EU in institucije EU S.22 Ostali svet	F.1 Denarno zlato in posebne pravice črpanja F.2 Gotovina in vloge F.21 Gotovina F.22 Prenosljive vloge F.29 Druge vloge F.3 Dolžniški vrednostni papirji F.31 Kratkoročni dolžniški vrednostni papirji F.32 Dolgoročni dolžniški vrednostni papirji F.4 Posojila F.41 Kratkoročna posojila F.42 Dolgoročna posojila F.5 Lastniški kapital in delnice ali enote investicijskih skladov F.511 Delnice, ki kotirajo na borzi F.512 Delnice, ki ne kotirajo na borzi F.519 Drug lastniški kapital F.52 Delnice ali enote investicijskih skladov F.6 Zavarovanja in pokojninske sheme F.61 Tehnične rezervacije neživljenjskega zavarovanja F.62 Pravice do življenjskega zavarovanja in vseživljenjske rente F.63+F.64+F.65 Pokojninske pravice, terjatve pokojninskih skladov do upravljalcev pokojninskih skladov in pravice do nepokojninskih prejemkov F.66 Rezervacije za terjatve v okviru standardiziranih jamstev F.7 Izvedeni finančni instrumenti in delniške opcije za zaposlene F.8 Druge terjatve in obveznosti F.81 Komercialni krediti in predujmi F.89 Drugo

Metodologija in viri finančnih računov

Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA2010 (European system of accounts).

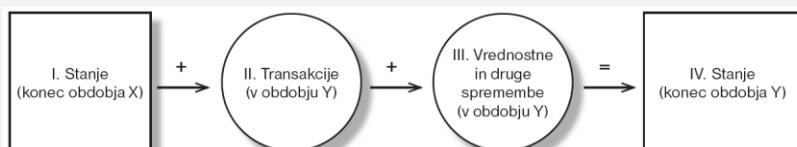
Osnovna načela ESA2010 so:

- vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti;
- razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets);
- razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth);
- neto vrednost in kapital predstavljata lastne sklade (own funds).

Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.

Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).

Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev s transakcijami v finančnih instrumentih.

Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.

Viri podatkov:

- četrtni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot:
 - nefinančne družbe (S.11): prag poročanja nad 2 mio EUR bilančne vsote;
 - finančne družbe (S.12): prag poročanja nad 1 mio EUR bilančne vsote;
 - enote države (S.13): prag poročanja nad 8 mio EUR bilančne vsote;
- podatki bank;
- podatki investicijskih skladov;
- podatki institucij, ki izvajajo dejavnost najema;
- podatki mednarodnih naložb in plačilne bilance;
- podatki o vrednostnih papirjih;
- podatki za sektor države.

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:

<https://www.bsi.si/publikacije/statisticka-porocila/cetrtna-informacija-financi-racuni>